

## De Grote Verarming zal leiden tot grote politieke verschuivingen



Door [Adjiedj Bakas](#) - 10 augustus 2022  
Geplaatst in [Crisis](#) - [Trends](#)

De hyperglobalisering, de complexe *global supply chains* en het turbokapitalisme van de afgelopen 30 jaar hebben ons veel goeds gebracht. Alles werd goedkoper, alles was overvloedig beschikbaar en alles werd snel geleverd. Vliegen, shoppen, food, olie, gas, diensten, noem maar op: plenty en laaggeprijsd.

We konden goedkoop en via goed geoliede luchthavens de wereld over vliegen. De wereldbevolking werd rijker, miljoenen mensen konden armoede achter zich laten, de levensverwachting groeide wereldwijd met maar liefst negen jaar en de opkomst van China en India ging niet ten koste van het Westen. Win-win voor iedereen dus.

### Schip-hel staat voor iets groters

Corona verstoorde *global supply chains*, omdat personeel ziek werd en uitviel, en omdat de grenzen dicht gingen. Daarbovenop kwam de Oekraïne-oorlog die leidde tot een energiecrisis, voedselcrisis, stijgende prijzen en schaarste over de hele linie. Intussen ging een groot cohort babyboomers met pensioen en dat, gecombineerd met de baarsteking van de afgelopen decennia, leidde tot personeelstekorten in vrijwel iedere branche. Dat ons fiscaal stelsel mensen - en vooral vrouwen - naar slechts parttime werken duwt maakte het in Nederland allemaal nog veel erger. Schiphol, vroeger een van de beste luchthavens ter wereld, is veranderd in Schip-hel.

Dat is symbolisch voor wat er nu gaande is op de arbeidsmarkt met de laagste werkloosheid en het

## De Grote Verarming zal leiden tot grote politieke verschuivingen

grootste aantal niet-werkenden (pensionado's en asielzoekers) ooit. Geen obers om je een biertje op een terras te bezorgen, geen vrachtwagenchauffeurs om je spullen te bezorgen, en ga zo maar door. En onze overheidsmachinerie, ooit een van de beste ter wereld, presteert ondermaats.

## Begin van een nieuw tijdperk

De verwaarloosde arbeiders en ambachtslieden, oftewel *blue collar workers* zijn zich politiek bewuster geworden van hun macht en die gebruiken ze nu. Werden ze de afgelopen tijd weggezet als 'tokkies' of *deplorables* ('wie zijn die mensen?'), nu tonen ze hun spierballen en leggen ze hele branches plat. Een keten is zo sterk als de zwakste schakel, zo blijkt maar weer.

Daarbovenop komen torenhoge inflatie, duur eten, de energiecrisis, wooncrisis, asielcrisis, stikstofcrisis en nu ook nog een watercrisis. Voedselzekerheid en energiezekerheid behoren tot het verleden. De Oekraïne-oorlog heeft nu ook als gevolg dat we een oorlogseconomie hebben gekregen. Energie gaat op rantsoen. En wereldwijd zijn er boerenopstanden en honger is terug van weggeweest. Dat zien we nu al in Sri Lanka en Afrika. Dit alles leidt tot grote sociale onrust, een vertrouwenscrisis en een grote kloof tussen overheid en burgerij. Een oud tijdperk is voorbij, een nieuw tijdperk is begonnen.

Schaars is het nieuwe plenty, traag is het nieuwe snel, duur is het nieuwe goedkoop. Werkgevers moeten het werk organiseren met het beschikbare personeel en robots. Een technologische versnelling is nu gaande, Digitalisering 4.0, maar gek genoeg gaat dit gepaard met ontslagen bij techreuzen als Google, Facebook en IBM. In de hele techsector gaat de sanering de komende tijd door. Oude banen verdwijnen, nieuwe komen ervoor in de plaats. De werkloosheidscijfers zijn gelukkig lager dan ooit. Maar het aantal 'werkende armen' groeit.

## Heide is gedegenerende natuur

De decadentie en het dedain van een deel van de Randstedelijke boven ons gestelden jegens boeren en andere plattelanders roept in Nederland, maar ook in Canada en andere landen weerstand op. De stikstofgekte, die moet zorgen voor het behoud van door ons vernietigde natuur, zoals zandverstuivingen en heidevelden, ondermijnt de voedselzekerheid, de positie van ons land als voedselreus en het hefboomeffect (=leverage) dat die met zich meebrengt in geopolitiek en wereldhandel.

Technisch is het al lang mogelijk om boerderijen zodanig te innoveren dat hun stikstofuitstoot geminimaliseerd wordt. Maar stikstof blijkt slechts een stok om de hond te slaan. Feitelijk heerst er een blinde haat van een deel van de elite jegens de intensieve landbouw, vanuit hun utopische biodynamische werkelijkheid waarin iedereen zelfvoorzienend in een hutje op de hei woont en per saldo meer zal uitstoten. Er zit geen complot achter, het is gewoon minachting. Maar ook machtspolitiek: wie het voedsel beheerst, beheerst immers ook het klotjesvolk. Ondertussen geldt voor de elites: *preaching water, drinking wine*.

## De Grote Verarming zal leiden tot grote politieke verschuivingen

### De decadentie en ondergangsporno voorbij

Het vroeger zo succesvolle Westen lijkt in verval, net zoals in de nadagen van het Romeinse Rijk. Het sprookje van fossielvrij leven wordt nu gelukkig ruw verstoord. Zonder olie, gas en kernenergie implodeert het Westen, maar vooral: stopt de ontwikkeling naar welvaart van de andere landen.

Natuurlijk moeten we goed zorgen voor de natuur, maar de ondergangsporno van het Wokisme en de klimaathysterici, oftewel Klimatisten, versterkt de westerse decadentie en de daarbij behorende neergang. Het Westen voert nu met de CO2-budgetplannen feitelijk, naar Chinees voorbeeld, een soort *social credits*-systeem in, waardoor het verschil tussen democratie en autocratie straks flinterdun is geworden.

Intussen lijkt het er op dat de ene oorlog de andere baart omdat de unipolaire wereld die na de implosie van de Sovjet-Unie ontstond, transformeert naar een multipolaire wereld, tot woede van de VS. Er dreigt oorlog tussen China en 'chipsreus' Taiwan, waardoor de schaarste aan computerchips kan gaan toenemen. Parallel hieraan is China bezig met het monetair uitdagen van het Westen.

De BRICS-landen (Brazilië, Rusland, India, China en Zuid-Afrika) zijn hun valuta aan het stutten met goud en grondstoffen (kolen, olie, gas, uranium et cetera). Zo ontstaat een nieuwe *world reserve currency*, een nieuwe wereldreservemunt, als concurrent voor de Amerikaanse dollar. Ook voor het SWIFT-betaalsysteem komt er vanuit deze landen een nieuwe rivaal.

### De Grote Verarming

Tegelijkertijd zien we dat de dollar en de euro in leven worden gehouden met enorme leningen, van omgerekend duizenden euro's per inwoner per jaar. Niemand weet hoe en door wie die leningen afbetaald zullen worden. Zeker voor de euro pakken zich donkere wolken samen. Het lijkt erop dat deze monetaire problematiek zo moeilijk is dat men in Den Haag de kop maar in het zand steekt. Maar vroeger of later zullen we moeten ingrijpen, en hoe later we dat doen, hoe ernstiger de gevolgen zullen zijn.

Moeder Aarde is royaler voor de mensheid dan gedacht. Nieuwe olie- en gasvondsten onder andere in Guyana en Suriname en de recente enorme nieuwe goudvondst in Zimbabwe (evenveel nieuw goud als de huidige wereldvoorraad goud) versterken munten die gebaseerd zijn op grondstoffen. Het mateloos bijdrukken van dollars en euros verzwakt deze munten. De eurozone is een Noord-Zuid-transferunie geworden. De Grote Verarming van veel westerse burgers leidt straks tot een nieuwe eurocrisis en grote politieke verschuivingen in zowel Europa als Amerika.

### Een Marx voor de Middenklasse

De meeste (vergrijsde) Europeanen zullen niet emigreren naar de opkomende BRICS-landen of elders. Ook in de BRICS-landen is het geen feest. Het aantal jonge Chinezen en Russen dat emigreert stijgt

## De Grote Verarming zal leiden tot grote politieke verschuivingen

snel. China vergrijsst zo snel dat veel Chinezen dood zullen zijn voor ze rijk hadden kunnen zijn. In 'grondstoffenreus' Rusland is het leven voor de meeste mensen ook sappelen.

Maar Russen kunnen goed lijden. En ze zijn meesters in improvisatie. Ze kunnen bij wijze van spreken met plakband een kerncentrale bouwen. In Rusland heerst veel armoede en de oligarchen hebben van het land een kleptocratie gemaakt. Het land maakt daardoor onvoldoende gebruik van zijn potentieel en heeft nog een economie ter grootte van de Benelux terwijl die veel groter had kunnen zijn. Ook Rusland is sterk vergrijsd.

Intussen worden wereldwijd de rijksten rijker. Tijdens de coronajaren heeft een grote *wealth transfer* of vermogensverschuiving plaatsgevonden van arm naar rijk. Dit nieuwe feodalisme vervangt het *trickle down capitalism* van de periode na Wereldoorlog II. De middenklasse is de klos. Maar die slaapt nog, terwijl de arbeidersklasse is ontwaakt.

Er is nu markt voor een Marx voor de Middenklasse. In landen als dat van ons heerst nu een situatie die vergelijkbaar is met het decadente Frankrijk van kort voor de Franse Revolutie. Er is dus weer markt voor revolutionaire momenten. De toekomst is niet links of rechts, maar een recombinaat van linkse en rechtse issues in een technocratie op menselijke maat.

Het Westen moet zich gaan richten op Karmakapitalisme, een duurzame vorm van kapitalisme die goed is voor iedereen, Dagobert Ducks en massa's, mens, dier, natuur. En die de plenty cadeaus van Moeder Aarde aan ons allen optimaal en zonder schade benut. Dat alles kan zorgen voor 'ontbozen' van iedereen. Zo ontstaat de economie van het geluk, oftewel de 'happynomie', alle zelfgecreëerde schaarste voorbij. Zo krijgt Mensheid 4.0 weer hoop en troost.

**[Adjiedj Bakas](http://www.trendsbybakas.nl)** geeft lezingen over 'de nieuwe wereldorde'. [www.trendsbybakas.nl](http://www.trendsbybakas.nl)

**Wynia's Week** brengt iedere woensdag en zaterdag verrassend nieuws en verrijkende inzichten. De donateurs maken dat mogelijk. **[Mogen we ook een beroep op u doen?](#)** Hartelijk dank!